

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
YAŞLI BAKIM PROGRAMI DERS İÇERİKLERİ

BİRİNCİ YARIYIL

Anatomi (3 0 3) (AKTS: 6)

Anatomiye Giriş. Terminoloji. Eksen-Düzlem Bilgisi, Hareket Sistemi, Üst Ekstremitte Kemik ve Eklemleri, Hareket Sistemi, Alt Ekstremitte Kemik ve Eklemleri, Hareket Sistemi, Skeleton Axiale, Eklemleri, Baş ve Gövde Kasları, Hareket Sistemi, Alt ve Üst Ekstremitte Kasları, Solunum Sistemi Anatomisi, Sindirim Sistemi Anatomisi, Uro-Genital Sistem Anatomisi, Kalp ve Dolaşım Sistemi Anatomisi, Merkezi Sinir Sistemi Anatomisi, Periferik Sinir Sistemi Anatomisi , Otonom Sinir Sistemi Anatomisi, Duyu Organları Anatomisi, Duyu Organları Anatomisi.

Fizyoloji (3 0 3) (AKTS: 6)

Fizyolojik Prensipler ve Hücre Fizyolojisi, Dokular, Düz Kas ve İskelet Kası İşlevleri Mekanizması, Asit – Baz Dengesi, Sıvı Elektrolit Dengesi, Kan Fizyolojisi, Dolaşım Sistemi Fizyolojisi, Solunum Sistemi Fizyolojisi, Sindirim Sistemi Fizyolojisi, Endokrin Sistem Fizyolojisi, Boşaltım Sistemi Fizyolojisi, Merkezi Sinir Sistemi İşlevleri, Periferik Sinir Sistemi İşlevleri, Duyu Sistemi İşlevleri

Yaşlı Bakım İlke ve Uygulamaları I (3 2 5) (AKTS: 6)

Yaşlı Bakım Mesleği, Yaşlı Bakım Teknikerinin Rol ve İşlevleri, Yaşlı Bakımında Temel Kavramlar, Sistemlerin ve Sağlığın Değerlendirilmesi, Baş ve Boyun Muayenesi, Enfeksiyon Kontrolü, Asepsi, Ünlversal Önlemler ve İzolasyon Uygulamaları Uygulamalı Çalışma (Enfeksiyon Kontrolü), Laboratuvar Testleri İçin Örnek Alma, Tıbbi Tanı ve Tedaviye Yardımcı Testler, Hasta Hazırlığı ve Takibi, Gastrointestinal Endoskopi, Bireysel Hijyen Uygulamalı Çalışma, Hasta veya Yaşlıya Verilen Pozisyonlar ve Yatak Yapım Teknikleri, Hareket Gereksinimi, Yaşlı Bakımında Fizik Çevre Güvenliği ve Riskler, Uygulamalı Çalışma (Hareket Gereksinimi), Yaşamsal Bulgular, Uygulamalı Çalışma (Yaşamsal Bulgular), İlaç Uygulamaları, Kan ve Kan Ürünleri Transfüzyonu, Ağrı, Ağrıya Yönelik Uygulamalar ve Hasta Bakımı, Solunum Gereksinimi Uygulamalı Çalışma (Solunum Gereksinimi), Beslenme Gereksinimi Uygulamalı Çalışma (Beslenme Gereksinimi), Sıvı Gereksinimi Uygulamalı Çalışma (Sıvı Gereksinimi), Bağırsak Boşaltımı Uygulamalı, Stomalar ve Bakım Uygulamaları (Bağırsak Boşaltımı), Perine Bakımı, Üriner Boşaltım Uygulamalı Çalışma (Üriner Boşaltım), Doku Bütünlüğünün Sağlanması, Sıcak-Soğuk Uygulamalar

Türk Dili I (2 0 2) (AKTS :2)

Dil nedir? Kültür ne ifade eder? Dil-Düşünce, Dil-Kültür İlişkisi, Dilin İnsan ve Toplum hayatındaki Yeri ve Önemi, Dillerin Doğuşu, Dil Aileleri, Türk Dilinin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri, Dil Türleri (Konuşma Dili, Yazı Dili, Edebî Dil), Lehçe-Şive-Ağız Terimleri Türkçenin Zenginliği, Türkçenin Söz Varlığı, Türk Dilinin Gelişmesi ve Tarihi Dönemleri, Türk Dilinin Bugünkü Durumu ve Yayılma Alanları, Türkçede Sesler ve Sınıflandırılması,

Türkçenin Ses Bilgisi ile İlgili Kurallar, Türkçenin Hece Yapısı, Türkçenin Şekil Özellikleri, Türkçede Kelime Yapımı ve Kelime Türleri, Türkçede Cümle, Cümlenin Öğeleri ve Çeşitleri, Noktalama İşaretleri, İmlâ Kuralları

Yabancı Dil I (2 0 2) (AKTS :2)

Greeting and Introduction, Classroom Language and Imperatives Used in The Class, Introduction to Sentence Structure, Verb to be (am, is, are), Negative, Positive and (yes/no and or) Question Form, Alphabet and Spelling Names or Words, Counting Numbers (1-100), Subject Pronoun, Possessive 's, Countries and Nationalities, Asking and Answering Questions About Oneself, Plural Forms of Nouns, Countable and Uncountable Nouns There is, There are, How many, How much, Possessive Adjectives, Object Pronouns, Possessive Pronouns, Telling the Time, Simple Present Tense, Negative, Positive and (Yes/No and -wh) Question Forms,

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I (2 0 2) (AKTS :2)

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinin İçeriği ve Amacı, Osmanlı Devleti'nin Yapısı ve Çözülme Sebepleri, Devleti Kurtarma ve Reform Çabaları, Osmanlı Devleti'nde Meşrutî Gelişmeler ve Entelektüel Hareketler, 1.Dünya Savaşı'nın Başlaması, 1. Dünya Savaşı ve Osmanlı Devleti, 1. Dünya Savaşı'nın Sonuçları, Mondros Mütarekesi, İşgaller, Osmanlı'dan Toprak İstekleri ve Paris Barış Konferansı, Kongreler Dönemi, Kongreler Dönemi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Açılışı ve Özellikleri, Milli Mücadelede Cepheler, Milli Mücadelede Cepheler

Tıbbi Deontoloji ve Etik (2 0 2) (AKTS :3)

Deontoloji Nedir ? Tanım ve Giriş, Etik Kavram ve İlkeler , Meslek Nedir? Mesleği Meslek Yapan İlkeler, Sağlık Hizmetlerinde Ekip Çalışması, Sağlık Personelinin Toplumdaki Yeri, İlkçağda Ortaçağda Yeniçağda Yakın Çağda Hasta ve Yaşlı Bakımı, Ülkemizde Sağlık Meslekleri ve Gelişimi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi , Sağlık Hakkı ve Hasta Hakları, Kişi Özerkliğine Saygı Göstermek, Geriatri ve Etik, Yaşlı Bakım ile İlgili Yasa ve Yönetmelikler, Mesleki Gizliliği Korumak ve Özel Yaşama Saygı Göstermek, Sağlık Hizmetlerinde Etik Sorunlar, Kaynakların Dağıtımında Adalet, Sağlık Hizmetlerinde Tıbbi Kötü Uygulamalar,, Ayrım Yapmamak, Çıkar İlişkisi Kurmamak, Ötanazi ve Etik, Bilimsel Bilgi Kullanmak, Organ Transplantasyonlarında Etik, Sağlık Çalışanlarının Toplumsal Yükümlülükleri

Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı (1 1 2) (AKTS :3)

Windows İşletim Sistemi, Masaüstü Ortamını Kullanma, Pencere Elemanları, Klasör ve Dosyalarla İlgili Seçme, Oluşturma, Taşıma vb.İşlemler, Word Hakkında Genel Bilgiler, Word Ekran Elemanları, Word ile Metin Seçme, Taşıma, Kopyalama İşlemleri, Word ile Çeşitli İşlemler, Excel Hakkında Genel Bilgiler, Hücre, Satır Sütun Üzerinde Seçme, Taşıma, Kopyalama vb. Hücreleri Biçimlendirme, Excelde Hesap Yapma, Microsoft Powerpoint Hakkında Genel Bilgiler, Powerpoint Sunum, Veritabanı İşlemleri, Resimler ve Çizim Araç Çubuğu ile Çalışmak, Photoshop, Ms Outlook Hakkında Genel Bilgiler, Internet Explorer Hakkında Genel Bilgiler, Web Tasarım, Bilişim Teknolojisi

Sosyal Sorumluluk (2 0 2) (AKTS :3)

Birbirini Tanıma, Giriş ve Dersle İlgili Genel Bilgiler, Sivil Toplum ve Demokrasi, İnsan Hakları Eğitimi, Sivil Toplum Kuruluşları, Avrupa'da Gençlik ve Sivil Toplum ve Avrupa Konseyi'nin Gençlik Politikaları, Gönüllülük ve Gençlik, Proje Fikirleri, Sosyal Sorumluluk Projeleri ile Sosyal İçerme, Sosyal Sorumluluk Projelerinde Çalışan Sivil Toplum Kuruluş Temsilcileri, Sosyal Sorumluluk Projeleri Yoluyla Sosyal Dışlanmayla Mücadele, Misyon, Vizyon, Hedefleri Belirleme ve Alan Araştırması, Amaçların Belirlenmesi, Strateji Oluşturma, Paydaş Analizi, Paydaşlarla Görüşmeler, Faaliyet Planı ve Çıktıların Hazırlanması, Bütçe Hazırlama, Bütçe Kalemleri, Tahmini Giderlerin Belirlenmesi, Fon Geliştirme ve Sürdürülebilirlik, Olası Sponsorların Belirlenmesi ve Sürdürülebilirlik Stratejisinin Hazırlanması, Proje Tekliflerinin Teslimi ve Sunumu, Geri Bildirim, Grup Tartışması, Grup Çalışmasının Değerlendirilmesi

Genel İletişim (2 0 2) (AKTS :3)

Giriş, Dersin Tanımı ve Amacı, İnsan ve İnsanın Temel Gereksinimleri, Kişiliği Etkileyen Faktörler İletişimin Kavramsal Yönü Hasta Bakımında İletişim, İletişim Süreci, İletişim Türleri, Algılama, Kendini Tanıma, Farkına Varma, Pozitif Düşünme ve İletişim, İşitme, Dinleme ve İletişimi Engelleyen Durumlar, İletişim, İşbirliği ve Uyum Davranışları, İletişim Kuramları, Psikolojik Savunma Mekanizmaları ve Savunucu İletişim, Empati, Empatik İletişim, Hasta Birey Yararına İletişimi Kolaylaştıran Yaklaşımlar, Hasta Birey Yararına Yardım Edici İletişimi Engelleyen Yaklaşımlar, Stres, Stresle Başa Çıkmanın Yolları. Özel Durumlarda İletişim. Hasta Olma ve Hastaneye Yatmanın Anlamı, Girişkenlik, Hakkına Sahip Çıkma Davranışı, Beden Dilinin İletişimdeki Rolü Değişen Türk Toplumunu İçinde İletişim

İKİNCİ YARIYIL

Temel Gerontoloji (3 0 3) (AKTS: 5)

Yaşlılığın Tanımı ve Yaşlılık Biliminin Tarihçesi, Geriatri ve Gerontoloji Tanımlamaları, Yaşlanma Teorileri, Yaşlanmaya Bağlı Fizyolojik Değişimler, Yaşlanmaya Bağlı Psikolojik Değişimler, Yaşlanmaya Bağlı Sosyal Değişimler, Türkiye'de ve Dünyada Yaşlılığın Demografik Durumu ve Epidemiyolojisi, Yaşlı Bireylerde Yaşam Kalitesi, Yaşlılıkta Sık Görülen Sorunlar, Yaşlılıkla İlgili Yaygın İnançlar ve Yaş Ayrımcılığı, İhmal ve İstismar, Türk Kültüründe Yaşlılık ve Yaşlıların Durumu, Ulusal ve Uluslar Arası Yaşlılık Politikaları, Yaşlılarla İlgili Dernek, Kurum, Kuruluşlar ve Faaliyetleri, Türkiye'de Yaşlılarla İlgili Kanun ve Yönetmelikler.

Yaşlı Bakım İlke ve Uygulamaları II (2 4 6) (AKTS : 8)

Sağlık Kavramı, Sağlığı Etkileyen Faktörler, Temel Sağlık Hizmetleri Kavram ve Anlayışı, Sağlığı Geliştirme Modülleri, Sağlığın Korunması ve Yükseltilmesi/Geliştirilmesi, Politika, Karar Verme ve Politika Belirleme, Sağlık Politikası, Sağlık Politikasının Önemi, Türkiye'de Sağlık Hizmetlerinin Gelişimi ve Sağlık Politikaları, Sağlık İnsan Gücü Politikaları, Dünyada

Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesine Yönelik Politikalar ve Evrensel Sağlık Bildirgeleri, Avrupa Bölgesinde Sağlık İçin Dayanışma, Sağlıkta Hakkaniyet, Yaşama Sağlıklı Başlama, Genç İnsanların Sağlığı, Sağlıklı Yaşlanma, Ruh Sağlığının İyileştirilmesi, Bulaşıcı Hastalıkların Azaltılması, Bulaşıcı Olmayan Hastalıkların Azaltılması, Kaza Ve Şiddet Nedeniyle Yaralanmaların Azaltılması, Yaşlılarda Fiziksel Travmadan Koruyucu Uygulamalar, Sağlıklı Ve Güvenli Fizik Çevre, Daha Sağlıklı Yaşamak,, Duyusal Bozukluklar İle İlişkili Uygulamalar, İnkontinans ve İnkontinansı Olan Hasta Bakımı, Hemodiyaliz ve Hemodiyaliz Uygulanan Hasta Bakımı, Kronik Periton Diyalizi ve Bakım Uygulamaları, Ölümcül Hasta Bakımı ve Ölüm Sonrası Uygulamalar, Kök Hücre Nakli ve Bakımı, Alkol, Madde Ve Tütünün Zararlarını Azaltmak, Sağlıklı Çevreler, Sağlık İçin Çok Sektörlü Sorumluluk, Entegre Edilmiş Bir Sağlık Sektörü, Sağlık Kalitesi Yönetimi, Sağlık Hizmetlerinin Finansmanı Ve Kaynakların Tahsis Edilmesi, Sağlık İçin İnsan Kaynakları Geliştirilmesi, Sağlık İçin Araştırma Ve Bilgi, Sağlık İçin Tarafların Harekete Geçirilmesi, “Herkes İçin Sağlık” İçin Politikalar Ve Stratejiler

Temel Mikrobiyoloji (3 0 3) (AKTS : 5)

Mikrobiyoloji, Tıptaki Önemi, Canlı Organizmaların Sınıflandırılması, Parazitlik ve Çeşitleri, Mikroorganizmaların Sınıflandırılması ve Genel Morfolojisi, Bakterilerin Sınıflandırılması, Bakteri Mikroanatomi. Laboratuvar: Mikrobiyoloji Laboratuvarında Çalışırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar, Kullanılan Basit Araç- Gereçlerin Tanıtılması, Mikroorganizmalarda Enzim Sistemleri, Mikroorganizmaların Üretilmesi için Kullanılan Besiyerleri, Bakterilerin Tanı ve İdentifikasyon Yöntemleri Laboratuvar: Mikroskopun Kullanılışı, Nativ preparatlar, Hareket Muayenesi, Bakterilerin Genetik Yapısı, Bakterilerde Mutasyon ve Gen Aktarımı, Laboratuvar: Mikroorganizmaların Morfolojisi, Basit ve Gram Boyama Yöntemleri, Sterilizasyon Yöntemleri, Sterilizasyon Uygulamaları ve Kontrolleri. Laboratuvar: Kapsül ve Spor boyama Yöntemleri, Dezenfeksiyon Yöntemleri, Dezenfeksiyon Uygulamaları ve Kontrolleri. Laboratuvar: Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon Yöntemleri, Antimikrobialer ve Terapötikler, Antibiyotiklerin Sınıflandırılması, Etki Mekanizmaları, Antibiyotiklere Direnç Gelişme Mekanizmaları Laboratuvar: Besiyerleri, Tek Koloni Düşürme, Bakteri Kolonilerinin Morfolojileri, Konak- Parazit İlişkileri, Virulans ve Patojenite, Laboratuvar: Bakterilerin Biyokimyasal Özelliklerinin ve Enzim Sistemlerinin İncelenmesi, İmmünolojiye Giriş, İmmün Sistemin Yapısı, İmmün Sistemin Önemli Hücreleri, Doğal Bağışıklık, Kazanılmış Bağışıklık, Antijenler, İmmünglobülinler, Antijen- Antikor İlişki Mekanizması, Antijen- Antikor İlişkisini Gösteren Testler. Laboratuvar: Serolojik Testler, İnfeksiyonlara Karşı Bağışıklık, Hücresel Bağışıklık, Humoral Bağışıklık. Laboratuvar: Lam ve Tüp Aglutinasyonu, Aktif İmmünite, Pasif İmmünite, Otoimmünite, Aşırı Duyarlılık Reaksiyonları, Tip I, II, III ve IV Allerjik Reaksiyonlar ve İlgili Hastalıklar, Allerjik Hastalıklarda Tanı Yöntemleri. Laboratuvar: Deri Testleri, Parazitlerin Sınıflandırılması, Helmintlerin Sınıflandırılması ve Genel Özellikleri, Nematodlar, Sestod, Trematodlar, İnfeksiyon Odakları, Rezervuarlar, Vektörler ve Epidemiyoloji İlkeleri, Ekzoparazitler. Laboratuvar: Dışkının Parazitolojik Muayene Metodları, Mantarların Sınıflandırılması ve Morfolojisi , Mantarların Maya ve Küf Formları, Mantarlarda Dimorfizm, Mantarların Üreme Özellikleri, Mantar Sporları, Üreme Özelliklerine Göre Mantarları (Eşeyli Üreme, Eşeysiz

Üreme) Sınıflandırma, Mantarların Üretildiği Ortamları Tanımlama, Mantar İnfeksiyonlarının Tanısında Kullanılan Laboratuvar Tanı Yöntemlerini (Örnek Alınması, Direkt İnceleme, Kültür Yöntemleri, Serolojik Yöntemler) Tanımlama. Laboratuvar: Demonstrasyon, Fırsatçı İnfeksiyon Oluşturan Mantarların Mikrobiyolojisi, Mantar İnfeksiyonlarının Tanı Yöntemleri. Laboratuvar: Mikoloji, Virus- Konak Hücre İlişkisi, Viruslarda Genetik, Bakteriyofajlar, Viral Hastalıklarda Patogenez, Viral Hastalıklarda İmmün Cevap, Hastane İnfeksiyonları, Laboratuvar: Demonstrasyon

Türk Dili II (2 0 2) (AKTS :2)

Okuma, Anlama, Anlatma, Anlatım ile İlgili Genel Bilgiler, Anlatım Teknikleri, Anlatım Bozuklukları, İyi Bir Anlatımın Nitelikleri, Yazılı Anlatım Türleri, Yaratıcılık Gerektiren, Türler (Hikâye, Roman), Yaratıcılık Gerektiren Türler (Şiir), İşlevsel Türler (Makale, Fıkra, Deneme), İşlevsel Türler (Gezi Yazısı, Anı, Günlük vb.), Yazışmalar (Mektup, Dilekçe, Tutanak, Rapor), Dinleme, Konuşma, Etkili ve Güzel Konuşmanın İlkeleri, Konuşma Türleri (Konferans, Panel, Bilgi Şöleni vb.), Türk ve Dünya Edebiyatlarından ve Düşünce Tarihinden, Seçilmiş Metinler Üzerinde İncelemeler Yapma

Yabancı Dil II (2 0 2) (AKTS :2)

Simple Present Tense, Frequency Adverbs, Present Continuous Tense, Negative, Positive and (Yes/No and -wh) Question forms, Simple Present Tense Versus, Present Continuous Tense, Simple Past Tense (was/were), Negative, Positive and (Yes/No and -wh) Question Forms, Simple Past Tense (Did, v2), Negative, Positive and (Yes/No and -wh) Question Forms, Past Continuous Tense, Negative, Positive and (Yes/No and -wh) Question Forms, General Review of Tenses

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II (2 0 2) (AKTS :2)

Sevr Anlaşması ve Türk Milleti Üzerindeki Etkisi, 1. İnönü, 2. İnönü, Sakarya Savaşları ve Büyük Taarruz, Milli Mücadelenin Siyasi Tarafı, Mudanya Ateşkesi ve Lozan Barış Anlaşması, Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası, Cumhuriyeti Hazırlayan Gelişmeler, Cumhuriyetin İlanı ve Tepkiler, Siyaset, Eğitim, Kültür, Hukuk ve Sosyal Alanlarda Devrimler, Atatürk İlkeleri (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık), Atatürk İlkeleri (Laiklik, Devletçilik, Devrimcilik), İnkılâplara Karşı Tepkiler (Şeyh Said, İzmir Suikastı, Dersim İsyancıları vs.), 1923-1929 Yılları Arasında Türkiye'nin İktisadi Yapısı, 1929-1938 Yılları Arasında Türkiye'nin İktisadi Yapısı, 1919-1938 Arası Türk Dış Politikası, Atatürk'ün Vefatı ve Sonrasında Yaşanan Gelişmeler, 2. Dünya Savaşı ve Türkiye, 1950-2000 Arası Türkiye'de Yaşanan Olayların Genel Değerlendirmesi

Araştırma Yöntem ve Teknikleri (2 0 2) (AKTS :3)

Araştırma ve Yaşlı Bakımında Araştırmanın Önemi, Bilimsel Yöntem ve Aşamaları, Veri, Veri Toplamada Genel İlkeler, Verinin Özellikleri, Değişkenler Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi, Ölçüm İşlemleri ve Ölçekler, Ölçüm Araçları, Ölçüm Farklılıklarının Nedenleri, Araştırmalarda Yapılan Hatalar, Yan Tutma, Uygun Örneklemeye Yöntemini Seçmemek,

Yeter Sayıda Denek Üzerinde Çalışmamak, Uygun Ölçü Bulamamak, Araştırmayı Standart Koşullarda Yürütememek Doğru, Güvenilir ve Eksiksiz Veri Toplayamamak, Uygun Olmayan İstatistiksel Yöntemler Kullanmak, Sonuçları Doğru Yorumlayamamak, Diğer Hata Kaynakları, Araştırmanın Planlanması, Aşamaları ve Türleri, Örneklem, Örneklem Hatası, Örneklem Çerçevesi, Örneklem Yöntemleri, Basit Rasgele Örneklem Yöntemi, Tabakalı Rasgele Örneklem Yöntemi, Örneklem Yöntemleri (Devam) Küme Örneklem Yöntemi, Sistemik Örneklem Yöntemi, Örneklem Büyüklüğü, Anket Yöntemi, Soru Kağıdının Düzenlenmesi, Görüşme Yöntemi ve İlkeleri Anket Uygulama Türleri, Deney Planlaması, Klinik Deney, İnternette ve Kitaplarda Kaynak Tarama Yöntemi, Arama Motorları Elektronik Kütüphaneler, Kütüphaneler, Gözlem Yöntemi, Gözlem İşlemlerinin Planlanması Gözlem Türleri, Körleme Araştırma Yöntemlerinin Epidemiyolojide Kullanımı, Araştırmalarda Etik Kurallar, Verilerin Analize Hazırlanması Kodlama Hata Denetimleri, El ile Marjinal ve Çapraz Tablo Yapımı, Tablo ve Grafik Yapım Yöntemi, Veri Analizi için SPSS İstatistik Paket Programının Tanıtımı (Veri Girişi, Verilerin Sınıflandırılması, Grafik Çizimleri), SPSS Programı Kullanılarak Verilerin İstatistiksel Analizi ve Yorumu, Rapor Yazım Yöntemleri, Rapor Yazım Yöntemleri Dipnot ve Kaynak Gösterimi

Beslenme İlkeleri (2 0 2) (AKTS :3)

Beslenme Nedir? Beslenme ve Sağlık Arasındaki İlişki, Yeterli ve Dengeli Beslenmenin Önemi, Besin Grupları, Katkı Maddeleri, Besin Hijyeni, Besin Hazırlama Pişirme ve Saklama İlkeleri, Karbonhidratların Tanımı, Gruplanması, Metabolizması, Sindirim ve Emilimi, Beslenmede Önemi, Farklı Gruplar için Gereksinim Kaynakları, Proteinlerin Tanımı, Dipeptid ve Polipeptid Bağlar, Elzem Aminoasitler, Metabolizması, Sindirim ve Emilimi, Beslenmede Önemi, Farklı Gruplar için Gereksinimler ve Kaynakları, Lipidler Tanımı, Sınıflandırılması, Elzem Yağ Asitleri, Metabolizması, Sindirim ve Emilimi, Beslenmede Önemi, Farklı Gruplar için Gereksinimler ve Kaynakları, Enerji Metabolizması, Vitaminlerin ve Minerallerin İnsan Sağlığındaki Önemi, Yetersizliğinde Oluşan Sağlık Sorunları Besinsel Kaynakları, Diyet Planlama Nedir? Nasıl yapılır? Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar, Risk Gruplarında Beslenme (Preop, Postop, Terminal Dönemdeki Bireyin Beslenmesi, Yaşlı ve Çocuk Beslenmesi vb.), Obezite, Diabetes Mellitusta Beslenme, Kalp- Damar Hastalıklarında Beslenme, Sindirim Sistemi Hastalıklarında Beslenme, Böbrek Hastalıklarında Beslenme, Enteral- Parenteral Beslenme, Karaciğer, Pankreas ve Safra Kesesi Hastalıklarında Beslenme, Kanserde Beslenme, Kemik Eklem Hastalıklarında Beslenme

Sağlık Sosyolojisi (2 0 2) (AKTS :3)

Sağlık Sosyolojisine Giriş, Temel Kavramlar, Bilimsel Bilgi, Verinin Toplanma Süreci, Bilim, Sosyal Bilim ve Sosyoloji Kavramlarının Tanıtılması, Kültür, Birey, Sosyal Etkileşim, Grup ve Organizasyon, Sosyal Kontrol Biçimleri, Sosyal Tabakalaşma, Ekonomi, İş Hayatı, Aile ve Evlilik, Türkiye'nin Toplumsal Yapısı ve Türkiye'de Sağlık, Eğitim Sağlık gibi Temel Sosyal Kurumlar, Sağlık ve Hastalık Kavramları, Sağlık ve Hastalığın Toplumsal Kuruluşu, Medikal ve Sosyal Model, Toplumsal İlişkiler, Sağlığa Ulaşmada Eşitsizlikler, Hasta Rolü, Sağlık Çalışanı- Hasta Etkileşimi, Sağlık Çalışanı Olarak Kendini Tanıma, Hasta

İlişki Ağı ve Hasta- Hastane İlişkisi, Teşhisin Anlamı ve Özellikleri, Alternatif Tıbbi Yönelimler, Biyopsikososyal Tıp Modeli, Plasebo ve Nocebo Etkisi, Stres, Baş Etme, Akıl Sağlığı, Madde Bağımlılığının Toplumsal Kökenleri, İntiharlar, İntihar Türleri ve Türkiye’de İntiharlar, Doğal Afetler ve Sağlığa Etkisi, Cinsel Tutumlar, Toplumsal Dışlanma, Çocuklar, Engelliler Yaşlılar, Kronik Hastalıklar ve Toplumsal Tutumlar, Türkiye’de ve Dünyada Sağlık Sistemleri ve Sağlık Politikaları

Türk Sağlık Sistemi (2 0 2) (AKTS :3)

Türkiye’nin Demografik Yapısı ve Sağlık Statüsü, Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinin Erişilebilirliği ve Kullanımı, Türk Sağlık Sisteminin Organizasyonu, Türk Sağlık Sisteminin Yönetimi, Türk Sağlık Sisteminin Ekonomik Destek Kaynakları, Türk Sağlık Sisteminde Kullanılan Kaynaklar (İnsangücü, Sağlık Kurumları, Teknoloji), Türk Sağlık Sisteminde Hizmet Sunumu

ÜÇÜNCÜ YARIYIL

Kronik Hastalıklar (4 0 4) (AKTS :8)

Yaşlı Hasta ve Bakımı, Sıvı Elektrolit Dengesi ve Dengesizliklerinde Bakım – Asit Baz Dengesi ve Dengesizliklerinde Bakım, Yatağa Bağımlı Hasta Bakımı, Solunum Sistemi Kronik Hastalıkları ve Bakım, Kalp ve Damar Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Kalp Damar Hastalıkları Epidemiyolojisi, Kan Hastalıkları ve Bakımı İmmün Sistem Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Sindirim Sistemi Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Endokrin Sistem Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Üriner Sistem Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Kanser ve Kanserli Hasta Bakım, Kanser epidemiyolojisi, Kas- İskelet Sistemi Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Sinir Sistemi Kronik Hastalıkları ve Bakımı, Kronik Dermatolojik Sorunlar ve Bakımı, Kronik Oküler Hastalıklar, Kulak, Burun, Boğaz Hastalıkları

Farmakoloji (3 0 3) (AKTS :4)

Farmakolojide Temel İlkeler, İlaçların Şekilleri ve Uygulama Yolları, Genel Farmakoloji, Farmakokinetik, Farmakodinamik, Otonom Sinir Sistemine Etki Eden İlaçlar, Kardiyovasküler Sistem İlaçları, Düz Kas Üzerine Etkili İlaçlar, Endokrin Sistem Farmakolojisi, Ağrı, Ateş ve İnflamasyon Farmakolojisi ve İskelet Kası Gevşeticileri, Gastrointestinal Sistem Farmakolojisi, Hemopoetik Sistem Farmakolojisi, Toksikoloji, Santral Sinir Sistemi Etki Eden İlaçlar, İlaç Bağımlılığı – Reçeteler, Kemoterapi, Antisepsi, Klinik Farmakoloji, Solunum Sistemi Hastalıklarının Tedavisinde Kullanılan İlaçlar, Hamilelikte ve Emzirirken İlaç Kullanımı

Mesleki Uygulama I (2 8 10) (AKTS :10)

Kadın Sağlığının Önemi Bakımı, Kadın Üreme Organlarındaki Benign Değişimler, Kadın Üreme Organlarındaki Malign Değişimler, Yaşam Dönemlerine Göre Kadın Sağlığı ve Ruhsal İşlevler, Menopoz ve Bakımı, Pelvik Destek Yapılarının Bozulmasında Bakım,

Andropoz ve Sonrası Dönemde Görülen Sorunlar ve Çözümler: Yaşlanan Erkek, Erkeklerde Osteoporoz, Yaşlılıkta İlaç Kullanımı, Yaşlılarda Düşme, Geriatrik Aciller, Acilde Yaşlı Hastaya Yaklaşım, Yoğun Bakımdaki Yaşlı Hastaya Yaklaşım, Yoğun Bakımda Yaşlı Hasta Sorunları, Derin Venöz Trombozdan Dahili ve Cerrahi Hastalarda Korunma, Yoğun Bakımda Deliryum, Depresyon, Alzheimer- Demans – Deliryum da Davranış Bozuklukları ve Bakımı, Geriatrik Sendromlar, Geriatrik Bireyin Değerlendirilmesi ve Bakımında Özellikler, Birinci Basamak ve Yaşlı Sağlığı, 1.Basamakta Geriatrik Hastada Tanı Yöntemleri ve Tarama Testleri

Sosyal ve Fiziksel Rehabilitasyon (4 0 4) (AKTS :4)

Sosyal Refah Kavramı ve Tarihçesi, Sosyal Hizmetlerin Tanımı Tarihçesi ve Kapsamı, Bilim ve Disiplin Olarak Sosyal Hizmetler, Sosyal Hizmetin Mesleki Nitelikleri, Sosyal Hizmetin Amaçları, Sosyal Hizmetin İşlevleri, Sosyal Hizmetin Ayırt Edici Özellikleri, Hastalarda Sosyal Rehabilitasyon, Hastaların Sosyal Yaşamını Sürdürmede Özgüvenini Korumasını Sağlama, Hastalar, Engelliler ve Yaşlılar, Toplumsal Dışlanma, Hasta İlişki Ağı ve Hastahastane İlişkisi, Hastaya Günlük Yaşam Becerileri Kazandırma, Ev İdaresi, Özel Ev Egzersiz Programları, Hobi ve Boş Zamanlarını Değerlendirme Aktiviteleri, Eğitim /Öğretim ile İlgili Tanımlar, Teoriler, Eğitim /Öğretimin İlkeleri, Eğitim /Öğretim Sürecinin Özellikleri, Eğitim /Öğretimi Yöntemleri, Öğretim Araç ve Gereçleri, Eğitim /Öğretim Sürecinde, Hedeflerin Oluşturulması, Eğitim Programı Hazırlama, Eğiticinin Özellikleri, Sağlık Eğitimi ve Sağlık İnanç Modeli, Eğitim Materyali Hazırlama/Değerlendirme, Eğitimde Değerlendirme, Eğitim Materyali Sunumu, Rehabilitasyon Tanımı, Anlamı ve Kapsamı, Hastalıklara ve Yaşlılığa Bağlı İskelet Sistemi Değişiklikleri, Kas- İskelet Sisteminde Anamnez ve Genel Fiziksel Muayene, Osteoporoz ve Yaşlılarda Kırıklar, Kollajen Doku Hastalıkları, Romatoid Artrit, Spondiloartropatiler, Fibromiyalji, Osteoartrit, Bel Ağrısı, Ankilozan Spondilit, Gut Hastalığı, Osteoartroz, Tendinit, Bursit, Ayak Sorunları, Kronik Yorgunluk Sendromu, Isı Tedavisi, Ultraviyole Tedavisi, Transkutan Elektriksel Sinir Stimülasyonu, Boyun- Kol Ağrısı, Torasik Çıkış Sendromu, Omuz Ağrısı, Kalça Ağrısı, Diz Ağrısı, Ayak Bileği ve Ayak Ağrıları, Masaj, Egzersizin Sistemler Üzerine Etkileri, Hastalarda ve Yaşlıda Düzenli Fiziksel Aktivitenin Etkileri, Hastalarda ve Yaşlılarda Fiziksel Aktiviteye Katılmanın Getireceği Riskler, Hastalarda ve Yaşlılarda Uygulanacak Egzersiz Programlarını Düzenleme İlkeleri ve Teknikleri, Terapötik Egzersizler, Su Terapisi ve Havuz Jimnastiği, Omurilik Yaralanmasında Bakım ve Rehabilitasyon, Hemipleji Rehabilitasyonu, Travmatik Beyin Yaralanması Rehabilitasyonu, Fiziksel Aktivite ve Nöromusküler – İskelet Sistemi Hastalıkları, Multiple Sklerozun Rehabilitasyonu, Serebral Palsi

Yara Bakımı (2 0 2) (AKTS :4)

Derinin Yapısı ve Yaranın Tanımı, Yaraların Sınıflandırılması, Akut Yaralar, Kronik Yaralar, Yara İyileşme Süreci, Yara İyileşmesi Tipleri, Yara İyileşme Evreleri, Deri Bütünlüğünü ve Yara İyileşmesini Etkileyen Faktörler, Yara Komplikasyonları, Basınç Yarası ve Koruyucu Önlemler, Basınç Yarası Tedavisi, Hayvan Isırmaları ve Yara Bakımı, Diyabetik ayak Fiziopatolojisi, Önleme Stratejileri ve Bakımı, Vasküler Bacak Yara Fiziopatolojisi, Tedavisi ve Bakım, Radyasyon Yaraları ve Bakımı, Yanık Yaralarında Yara Bakımı ve Takibi, Stomalı

Hastalarda Yara Bakımı, Takip ve Tedavisi, Yara Bakımında Temel İlkeler/Uygulama, Yara Bakım Ürünleri ve Pansuman, Kalıcı Yara Kapatma Yöntemleri ve Yara Kapatmada Geçici Örtüler, Yara İyileşmesine Yardımcı Teknikler, Yara Bakımı Uygulamalarının Günlük Yaşam Aktiviteleri ile İlişkisi, Kronik Yara Bakımında Hiperbarik Oksijen Tedavisi

Uzun Dönem Bakım Hizmetleri ve Sağlık Ekonomisi Yönetimi (2 2 4) (AKTS :4)

Uzun Dönemli Bakım Hizmetlerinin Tanımı, Kapsamı ve Önemi, Uzun Dönemli Bakımın Önemini Artıran Gelişmeler, Ülkemizde ve Dünyada Uzun Dönemli Bakım Hizmetleri, Uzun Dönemli Bakım Hizmetlerinde Sağlık Personeli Ekibi, Uzun Dönemli Bakım Kurumları, Sağlık Ekonomisinin Tanımı ve Gelişimi ve Sağlık Sektörünün Ekonomideki Yeri, Sağlık Ekonomi Sistemi ve Sağlık Arz ve Talebinin Analizi, Sağlık Sektörünün Ekonomik Büyüme ve Kalkınma ile İlgisi, Ekonomik Planlama ve Sağlık Sektörünün Planlanması, Sağlık Sektöründe Proje Değerlendirme, Sağlık Hizmetleri Üretimi ve Finansmanı, İlaç Endüstrisi ve Ekonomisi, Sağlık Politikalarında Ekonomik Rasyonalite.

Halk Sağlığı (2 0 2) (AKTS :4)

Risk Yaklaşımının Tanımlanması, Risk Değerlendirilmesi, Kriz Tanımlanması, Birey, Aile ve Toplumda Gelişimsel ve Durumsal Krizlerde Yaklaşım (Yüksek Riskli Bireyler ve Aileler), Bebeklik Dönemi Sorunlarına Risk Yaklaşımı, Çocukluk Dönemi Sorunlarına Risk Yaklaşımı, Okul Dönemi Sorunlarına Risk Yaklaşımı, Okul Sağlığı Hizmetleri, Adölesan Dönemi Sorunlarına Risk Yaklaşımı, Yetişkin Dönemi Sorunlarına Risk Yaklaşımı, İş Sağlığı Hizmetleri, Adli Tıp, Hospis Bakım, Yaşlı Birey Sorunlarına Risk Yaklaşımı, Genel Toplumsal Krizlerde Risk Yaklaşımı (Göç ve Yoksulluk), Olağanüstü Durumlarda Risk Yaklaşımı (Sel, Savaş), Birey, Aile ve Toplum Açısından İstismar, Şiddet ve Risk Yaklaşımı, Güç Koşullar Altındaki Çocuklar (Kimsesiz Çocuklar, Mülteci Çocuklar, Özürlü Çocuklar, Sokak Çocukları, Çalışan Çocuklar, Manevi Bakım, Turizm Sağlığı, Kanıta Dayalı Tıp, Sağlık Politikaları, Sağlıkla İlgili Yasaların İncelenmesi

DÖRDÜNCÜ YARIYIL

İlk Yardım (3 0 3) (AKTS :3)

İlk ve Acil Yardımın Tanımı, Temel İlkeleri, Amacı ve Yasal Yönleri, Hastanın/Yaralının Değerlendirilmesi, Koma Pozisyonu, Yetişkinlerde ve Çocuklarda Solunum Yolu Tıkanması, Solunum ve Dolaşımın Durması ve Kalp Akciğer Canlandırılması (CPR) (Yetişkin ve Çocuklarda), Kanamalar, Şok ve Şok Tedavisi, Kardiyak Aciller, Temel ve İleri Yaşam Desteği, Hematolojik ve İmmünolojik Aciller, Genitoüriner Aciller, Nörolojik Aciller, Metabolik Aciller, Toksikolojik Aciller, Hayvan Sokmaları ve Isırmaları, Toraks Travmaları, Abdominal Travmalar, Kas İskelet Sistemi Acilleri, Yüz, Göz, Kulak-Burun-Boğaz ve Diş Travmaları, Multiple Travmalar, Yanık, Donma, Sıcak Etkisi ile Oluşan Bozukluklar, Sivil Savunma, Hasta ve Yaralı Taşıma Teknikleri, Kitle İmha Silahları (NBC), Triaaj, Afetler, Acil Servis Organizasyonu ve Standartları

Evde Bakım Hizmetleri ve Meşguliyet Terapisi (4 0 4) (AKTS :4)

Bakım Hizmetleri ile İlgili Temel Kavramlar (Bakıma Muhtaçlık; Bakıma Muhtaçlık Derecesi; Bakımın Sürekliliği; Bakıma Muhtaçlık Riski), Evde Bakımın Tanımı ve Hizmetlerin Kapsamı ve Hedef Kitle (Kısa ve Uzun Süreli Evde Bakım), Aile Sağlığı , Ev Ziyaretleri, Evde Bakım Hizmetlerinde Aile Bireyi veya Bakıcının Rolü, Evde Bakım Hizmetleri Süreçlerinde Sosyal Hizmet Yaklaşımları (Multidisipliner Yaklaşım), Evde Bakım Hizmetlerinin Organizasyonu, Evde Bakım Hizmetleri İhtiyacının Ortaya Çıkaran Sebepler: a) Demografik Değişim ve Yaşlı Nüfus; b) Aile Yapısında Değişim, c) Tıp Teknolojisindeki Değişim; d) Kurumsal Bakım Hizmetlerindeki Yetersizlikler; e) Sağlık Hizmetlerinde Artan Maliyetler, Sosyal Güvenlik Sistemleri Açısından Evde Bakım Hizmetleri ve Ülke Örnekleri, Bakım Sigortası, Sosyal Sigortaya Benimseyen Ülkelerde Evde Bakım Hizmetleri (Almanya; İsrail; Japonya; Hollanda), Vergiye Dayalı Sistemi Benimseyen Ülkelerde Evde Bakım Hizmetleri (Danimarka, Avusturya; Büyük Britanya), Halk Sağlığı ve Halk Sağlığı Tarihi, Sağlık Kavramı, Sağlık ve Kültür, Sağlıkta Eşitsizlikler, Toplum Sağlığı, Toplum Tanıma Süreci, Sağlık Ölçütleri, Türkiye’de Genel Sağlık Sorunları, Türkiye’de Evde Bakım Hizmetleri (Dünden Bugüne), Türkiye’de Evde Bakım Hizmetleri (Stratejik Gelişmeler), Ev Ziyaretleri Süreci, Sağlık Geliştirilmesi ve Sağlık Eğitimi, Erken Tanı Hizmetleri, Erişkin İzlemi, Evde Bakımda Yaşlılar Çocuklar ve Hastalar İçin Pratik Bakım Uygulamaları, Evde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Uygulamaları, İş Sağlığı, Çevre Sağlığı Hizmetleri, Toplumda Risk Grupları, Alkol, Madde Ve Tütünün Zararlarını Azaltmak, Meşguliyet Terapisinde Temel Prensipler Ve Planlama, Evde Bakımda Meşguliyet Terapilerinin Önemi, Zihinsel Aktiviteler, Psikomotor Aktiviteler, Sanatsal Uğraşlar, Anlamı, Önemi, Egzersiz ve Sportif Aktiviteler, Müzik Aktiviteleri, Hobi Aktiviteleri, Oyun Aktiviteleri, Dış Mekan Aktiviteleri, Sanatsal Uğraşların Sınıflandırılması, Seramik, Örgü, Boncuk, Cam ve Kumaş Boyama, Malzemelerin tanıtımı, Sırlı Karo ve Tabakların Üzerine Desen Çalışmaları, Kompozisyon Hazırlanması, Kil ile Şekillendirme, Kil ile Fital Yöntemi Çanak Tabak Yapımı, Plaka Yöntemi ile Çeşitli Objelerin Yapımı, Ahşap Boyama Teknikleri, Çeşitli Ahşap Objeler, Plastik, Akrilik, Boyalar ile Uygulama, Bellek İdmanları, Öğrenme ve Hatırlama, Yaşlılıkta Öğrenme ve Hatırlama, Kutlama, Anlamı, Önemi, Milli Kutlamalar, Bayramlar, Dinî Kutlamalar, Özel Günler, Manevi Bakım Aktiviteleri, Paylaşım Saati Aktiviteleri, Ekonomik Değer Yaratabilecek Meşguliyet Terapileri, Geziler

Psikiyatri (3 0 3) (AKTS :3)

Psikiyatri Tarihi, Dünyada ve Ülkemizde Toplum Ruh Sağlığı Hizmetleri, Toplumda Akıl Sağlığı, Koruyucu Ruh Sağlığının Tanımı ve Önemi, Ruhsal ve Fiziksel Gelişim, Psikodinamik Psikiyatri ve Savunma Düzenekleri, Hasta Görüşme İlkeleri, Ruhsal Muayene ve Öykü Alma, Ruhsal Bozukluklarda Belirti ve Bulgular, Anksiyete Bozuklukları, Duygu Durum Bozuklukları, Şizofrenik Bozukluklar, Sanrılı Bozukluklar, Diğer Psikotik Bozukluklar, Somatoform Bozukluklar, Disosiyatif Bozukluklar, Yapay Bozukluklar, Uyku ve Uyku Bozuklukları, Dürtü Kontrol Bozuklukları, Uyum Bozuklukları, Yeme Bozuklukları, Kişilik Bozuklukları, Deliryum, Demans ve Bilişsel Bozukluk Gösteren Diğer Hastalıklar,

Madde Kullanım Bozuklukları, Psikiyatride İlaç Tedavileri, Somatik Tedavi Yöntemleri ve Psikoterapiler, Adli Psikiyatri, Psikiyatride Yasal Yönler, Etik ve Psikiyatri,

Mesleki Uygulama II (2 8 10) (AKTS :10)

Cerrahinin: Tanımı, Çözüm için Yöneldiği Tipler, Hasta ve Yaşlı Üzerine Etkileri, Risk Faktörleri, Hastane Enfeksiyonu, Perioperatif Bakım ve Anestezi, Postoperatif Ağrı ve Bakımı, Günübürlük Cerrahi ve Bakımı, Sindirim Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Solunum Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Böbrek, İdrar Yolları ve Erkek Üreme Organlarının Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Sinir Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Transplantasyon ve Bakımı, Meme Hastalıkları ve Bakımı, Ortopedi Hastalıkları ve Bakımı, Endokrin Sistemin Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Kalp Damar Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Kulak, Burun, Boğaz Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı, Göz Hastalıkları Cerrahisi ve Bakımı

Bulaşıcı Hastalıklar (2 0 2) (AKTS :2)

Bulaşıcı Hastalıklara Giriş, Bulaşıcı Hastalıkları Yapan Etkenlerin Özellikleri, Enfeksiyon Zinciri, Sindirim Yoluyla Bulaşan Enfeksiyon Hastalıkları ve Bakımı, Deri ve Mukoza Yoluyla Bulaşan Enfeksiyon Hastalıkları ve Bakımı, Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar ve Bakımı, Solunum Yoluyla Bulaşan Enfeksiyon Hastalıkları ve Bakımı, Kan ve Kan Ürünleri ile Bulaşan Hastalıklar ve Bakımı, Vektörlerle Bulaşan Enfeksiyon Hastalıkları ve Bakımı, Zoonozlarla Bulaşan Enfeksiyon Hastalıkları ve Bakımı, Dünyada Gündemde Yer Alan Bazı Bulaşıcı Hastalıklar (Kırım Kongo), Dünyada Gündemde Yer Alan Bazı Bulaşıcı Hastalıklar (Deli Dana), Dünyada Gündemde Yer Alan Bazı Bulaşıcı Hastalıklar (Kuş Gribi), Dünyada Gündemde Yer Alan Bazı Bulaşıcı Hastalıklar (Domuz Gribi)

Sağlık Sisteminde Girişimcilik (2 0 2) (AKTS :2)

Girişimciliğin Temel Kavramları, Girişimcilik Yaklaşımları, Girişimcilik Kültürü, Girişimcilik Türleri, Girişimciliğin Fonksiyonları, Girişimcilik Alanları, Girişimcilik Süreci, İş fikrinin Tanımlanması ve Kaynakları, İş Fikri Geliştirme, İş Planı ve Unsurları, İş Planı Hazırlama, Girişimciliğin Yerel, Ulusal ve Uluslararası Bağlamı

Palyatif Bakım ve Yaşam Sonu Bakım (2 0 2) (AKTS :2)

Palyatif Bakım Tanım, Felsefe, Temel İlkeler, Yaşam Sonu Bakım; Hospisler, Yaşam Sonunda Bakımın Geliştirilmesi, Multidisipliner Yaklaşım ve Ekip Üyelerinin Rollerini, Yaşam Kalitesi Modeline Göre Bireysel Değerlendirme, Ağrı Yönetimi, Semptom Yönetimi, Yaklaşan Ölüm Bulguları ve Bakım Girişimleri, Yas, Kayıp ve Yoksunluk Kavramları, Yas Tipleri, Yasın Değerlendirilmesi, Yaşamın Sonunda Hasta ve Aile ile İletişim ve Kültürel Yönler, Yaşamın Sonundaki Bakımda Karşılaşılan Etik Sorunlar ve Etik Kararlar